

CUPRINS

Prefață	9
Abrevieri.....	13
Introducere.....	15
1. Ceasurile de rugăciune în primele secole creștine	25
1.1. Didahia Apostolilor	27
1.2. Sfântul Clement Romanul	28
1.3. Sfântul Clement Alexandrinul.....	28
1.4. Origen.....	29
1.5. Tertulian.....	31
1.6. Sfântul Ciprian al Cartaginei	32
1.7. Tradiția Apostolică	34
1.8. Canoanele lui Ipolit	39
1.9. Constituțiile Apostolice	41
1.10. Testamentul Domnului	42
1.11. Sfântul Ioan Hrisostom	44
1.12. Tratatul <i>Despre feciorie</i>	44
1.13. Tratatul <i>Cuvânt ascetic</i>	45
1.14. Sfântul Vasile cel Mare.....	46
1.15. Egeria.....	48
1.16. Sfântul Ioan Casian.....	50
1.17. Apariția Ceasului I în Răsărit.....	58
2. Rânduiala Ceasurilor în vechile Evhologhii bizantine	61
2.1. Ceasurile în ritul eclesiastic.....	61
2.1.1. <i>Codicele Barberini gr. 336</i>	61

2.1.2. <i>Codicele PHB gr. 226</i>	71
2.1.3. <i>Codicele PFB gr. 27</i>	71
2.1.4. <i>Codicele BNF Coislin 213 și Grott. Γ. β. I</i>	74
2.1.5. <i>Manuscrisul Sin. gr. 958</i>	75
2.1.6. <i>Manuscrisul Grott. Γ. β. VII</i>	77
2.1.7. <i>Codicele Vat. gr. 1970</i>	78
2.1.8. <i>Codicele Barberini gr. 329</i>	79
2.2. Alte rugăciuni ale Ceasurilor în vechile Evhologhii bizantine.....	80
2.3. Tritoehti.....	88
3. Ceasurile în Orologhiul palestino-bizantin	105
3.1. Orologhiul savait – ms. <i>Sin. gr. 863</i>	105
3.2. Orologhiul aghiopolit timpuriu	112
3.2.1. <i>Manuscrisul Taurinensis B.VII. 30</i>	112
3.2.2. <i>Manuscrisul Erlangen A2</i>	116
3.3. Orologhiul bizantin.....	118
3.3.1. <i>Orologhiul de 24 de Ceasuri</i>	118
3.3.1.1. <i>Manuscrisul Sin. gr. 864</i>	118
3.3.1.2. <i>Manuscrisul BNF gr. 331</i>	120
3.3.2. <i>Orologhiul de tip studit</i>	135
3.4. Orologhiul aghiopolit târziu	146
3.5. Orologhiul „ortodox”	160
4. Ceasurile în Tipicurile palestinienne și bizantine	163
4.1. <i>Tipicul Bisericii Învierii</i>	163
4.2. <i>Regula lui Nikon din Muntele Negru</i>	167
4.3. <i>Tipicul Patriarhului Alexie Studitul</i>	167
4.4. <i>Sinaxarul Mănăstirii Născătoarei-de-Dumnezeu</i> <i>„Binefăcătoarea”</i>	170
4.5. <i>Expunerea lui Nichita Stithatul</i>	173
4.6. <i>Tipicul Mănăstirii Mântuitorului din Messina</i>	175

4.7. Tipicul Mănăstirii Sfântului Nicolae din Casole.....	182
4.8. Tipicul Sfântului Sava – ms. <i>Sin. gr. 1094</i>	185
5. Mijloceasurile	189
5.1. Ritul actual.....	189
5.2. Mijloceasurile în documentele din sec. XI-XIV	191
5.2.1. <i>Mijloceasurile în Tipicurile monahale din sec. XI-XII</i>	191
5.2.2. <i>Mijloceasurile în Orologhiile bizantine din sec. XI-XIV</i> ...	199
6. Ceasurile mari și Ceasurile pascale	211
6.1. Ceasurile din Marea Vineri	212
6.1.1. <i>Jurnalul pelerinei Egeria</i>	212
6.1.2. <i>Lecționarul armean</i>	214
6.1.3. <i>Corpusul Iadgari și Lecționarul georgian</i>	215
6.1.4. <i>Tipicul Bisericii Învierii</i>	220
6.1.5. <i>Tipicul Sfântului Sava – ms. Sin. gr. 1096</i>	223
6.1.6. <i>Evhloghiile Grott. Γ.β. X și Ottob. gr. 344</i>	224
6.1.7. <i>Tipicul lui Alexie Studitul</i>	229
6.1.8. <i>Sinaxarul Mănăstirii Născătoarei-de-Dumnezeu</i> <i>„Binefăcătoarea”</i>	232
6.1.9. <i>Tipicul Mănăstirii Mântuitorului din Messina</i>	236
6.1.10. <i>Tipicul Mănăstirii Sfântului Nicolae din Casole</i>	241
6.2. Ceasurile din Ajunul Nașterii Domnului și din cel al Teofaniei.....	244
6.3. Ceasurile Cincizecimii	250
6.4. Ceasurile pascale	251
Concluzii și propuneri	257
Anexa 1: Ceasurile mici.....	267
Anexa 2: Rânduiala Ceasurilor pe scurt	289
Bibliografie	299